

Section II Dalis

SLA

Sėvynė

Moterų
ir Vaikų
Laikraštis

No. 16

New York, Balandžio-April 20, 1917

Vol. IX

MOTINOS

Apdrauskite Savo Vaikus

NĖRA reikalo pri-
rašinėti vaikus prie
svetimtautiškų Insu-
rurance kompanijų,
— galite apdrausti
Susivienijime Lietu-
vių Amerikoje. Ap-
drausdami savo vai-
kus S.L.A., mokėsit
mažiau, o atsitikime
nelaimės gausit dau-
giau. Kompanijų a-
gentams mokėdamos
po 10c. savaitėje iš-
mokate per metus
\$5.20; atsitikime ne-
laimės gaunate \$25.
Į S.L.A. mokėsit po
50c. į 3 mėnesius —
per metus išmokėsit
\$2.00, o nelaiminga-
me atsitikime gau-
nat nuo \$25 iki \$100
apsaugos.

NIEKAD nieks ne-
barškina į duris,
kaip daro tokie a-
gentai, rinkdami kas
savaitė dešimtukus:
Susivienijime Lietu-
vių Amerikoje apmo-
kate kartą į tris mė-
nesius arba ir už vi-
sus metus iškalno.
Reikalus atliekat sa-
vo prigimtoje kalbo-
je, o kuopų viršinin-
kai suteikia jums
nariams viso-
kiariopą naudą.

ISTATAI

PRIĖMIMUI VAIKŲ PRIE Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

1. Visi lietuvių, abiejų lyčių vaikai, sveiki ant
kūno ir proto, nuo 1 iki 18 metų amž., gali pri-
gulėti prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

2. Vaikai nuo 1 iki 5 m. amž. moka \$2.00 per
metus, arba 50c. kas 3 mėnesiai, t. y.: sausio,
balandžio, liepos ir spalio mėn. Šio skyriaus
vaikai gauna pomirtinės \$25.00.

3. Vaikai nuo 5 iki 10 m. moka \$2.25 per me-
tus, — pirmą bertainį metų 75c., o kitus tris
bertainius po 50c. Pomirtinės gauna \$50.00. —
Vaikams, nuo 10 iki 18 m. am., mokant po \$2.25
per metus, bus išmokama \$100.00 pomirtinės.

4. Vaikai nuo 1 iki 5 m. amž. moka įstojimo
25c. Įstojimą ir už 1-mą bertainį moka sykiu,
t. y. 75c.; nuo 5 iki 18 m. moka įstojimo 25c.,
50c. bertaininės ir 25c. reikalams, arba viso \$1.00.

5. Visų trijų skyrių vaikai tik išbuvę 30 dienų
Susivienijime gali gauti pomirtinę. Prigulėjimas
vaiko prie S.L.A. skaitosi nuo tada, kada jo įsto-
jimo piniškai priimti į Centrą.

6. Vaikai, prisirašę prie S.L.A., gaus iš Centro
paliudijimus, ant kurių bus įrašyta vardas, pa-
vardė ir laikas įsirašymo į S.L.A.

7. Vaikai skolingi už vieną bertainį tampa su-
spenduoti, skolingi už du — liekasi išbraukti.

8. Vaikui mirus, pomirtinę gauna tėvai; nesant
tėvų — giminės, nesant giminų — urėdiškai pri-
pažinti vaikų globėjai. Pomirtinę išmokama pri-
stačius paliudijimą, ant kurio turi būti pasirašę
daktaras ir graborius.

9. Vaikai yra paliuosuojami nuo mokėjimo tau-
tiškų centų ir kitokių „ekstra“ mokesčių. Paliuo-
suoti taipgi nuo mokesčių siuntimui delegatų.

10. Vaikai neturi tiesos prie rinkimo delegatų
ir patis negali būti siunčiami kaip delegatai.

11. Vaikai turi būti įrašomi kuopų susirinki-
muose. Kuopų viršininkai ir abelnai visi sąna-
riai turi tēmyti, kad nebutų įrašoma vaikai ne-
sveiki. Abejojant apie vaiko sveikatą, turi būti
pareikalauta daktaro paliudijimas, už kurį apmo-
ka tėvai arba įrašąčios vaikus ypotos.

12. Vaikai nedoro pasielgimo, neklausantys tė-
vų, negali būti priimami prie S.L.A.

13. Vaikus prirašantieji turi paduoti teisingai
vaiko metus; neteisingai paduoti metai, jei bus
susekta, vaikas taps iš S.L.A. prašalintas be su-
grąžinimo įmokėtų pinigų. Abejojant apie vai-
ko metus, tėvai turi pristatyti gimimo metrikus.

VAIKAI priimami į
S.L.A. nuo 1 iki
18 metų amž.; pas-
kui, be jokio įsirašy-
mo ir be daktaro eg-
zaminacijos pereina
į suaugusių skyrių.
Po prisirašymo, kaip
parodo įstatuose, už
30 dienų vaikai tam-
pa pilnais nariais ir,
atsitikus mirčiai, iš-
mokama pilną įsta-
tuose parodytą po-
mirtinę be atidėlio-
jimo. Vaikai priima-
ma be daktaro pa-
liudijimo — užten-
ka, kad du S.L.A.
nariai patvirtina vai-
ko sveikatą kuopos
susirinkime. Kuopos
randasi kiekviename
mieste.

SKAITYDAMOS šį
laikraštį, pratinkit
taipgi ir savo vaike-
lius prie skaitymo:
jiems yra pavestas
Vaikų Skyrius. Me-
dį galima lenkti pa-
kol jaunas, taip ir
vaikelius galima pri-
pratinti skaityti iš
mažens, taipgi supa-
žindinti juos su taja
Draugija, kuri rupi-
nasi ir teikia savo
reikalingas in-
formacijas.

Reikalaudami platesnių informacijų, kreipkitės prie vietinės kuo-
pos valdybos arba į Centro Sekretorių šiuo adresu:

A. B. Strimaitis

307 West 30th Street
NEW YORK CITY

Baimės Įtekmė į Kudikius

— Parašė ONA. —

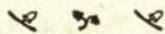
BAIMĖ nekartą atsiliepia ant kudikio smegenų taip, kad gali ir ant visados sunkiai į jį veikti. Neretai girdime kalbant suaugusius, kad jie atsimeną tokią ar kitokią atsitikimą, kurs juos labai išgąsdino kudikystėje. Buna prietikių, kurių negalima užmiršti per visą amžių, ir, atsižvelgiant į tai, kiekviena motina ar tėvas privalo susilaikyti nuo gąsdinimo savo vaikučių. Norint, kad vaikutis išaugtų drąsus ir pasauliui pageidaujamas žmogus, tėvai butinai turi jį saugoti nuo tokių įspudžių, kaip pvzd. baimė.

Neretai kudikis bijosi šunų, arklių ir tam panašiai. Toki baimė pas kudikį neatsirado be priežasties. Vieną kartą pasitaikė, kad tuli tėvai, eidami į laidotuves, pasiėmė su savim savo mažą dukrelę. Važiuojant į kapines, arkliai pasibaidė ir mergaitė tapo išmesta iš vežimo. Tas atsitikimas taip į mergaitę paveikė, kad ji suaugus į metus vis bijojosi arklių. Daug tokių jau atsitikimų būtų galima paminėti. Bet ką reikia manyti apie tokius tėvus, kurie savo vaikučius gąsdina visokiomis šmėklomis, visokiais nebutois dalykais? Kudikis, paprastai, tiki savo tėvams, ir tėvai, pasakodami niekus bei gązdindami savo vaikus, ne vien nusilpnina

na vaikų nervus, bet kartu išmokina juos meluoti. Kudikis anksčiau ar vėliau sužinos teisybę; suaugęs pradeda protauti, ir kaip jisai gali gerbti savo tėvus, kurie jį mokino nemeluoti, o patį melavo?

Vaikas iš prigimties nėra bailus; kad jo tokiu nepadarius, reikia jis saugoti nuo viso, kas gali jame sukelti baimę. Tėvai, paprastai, gąsdina vaikučius tamsa, sakydami: „neik, tamsu; baubas ten yra!“ Kas iš mūsų nėra patyręs tamsos baimės? Toksai kudikių kankinimas yra nežmoniškas. Toliau, kiek kartų vaikams sekama pasakos apie šmėklas, vaidinimus, dvasias ir tt. Klausydamas tokių pasakų, vaikas vaidentuvėje viską atsivaizdina ir, kuomet prisieina užmigti tamsiame kambaryje, tie įsivaizdinimai labai kudiki nervuoja, nes jam vis nusiūduoda, kad ten iš tamsos išlys koki baidyklė ir jį pagaus... Jei mes suaugusieji atsimename tas kudikystės kančių valandas, pasistengkime nors savo vaikučius apsaugoti nuo tokių jau kančių. Reikia kudikis saugoti nuo viso, kas gali jame baimę pagimdvti, nes iš priežasties baimės neretai ir protiškai prisieina nukentėti.

Bukite teisingi savo kudikiams ir saugokite juos nuo išgąsties ir baimės.

: Prašalinimui plėtmų nuo staltiesių ir servetų skalbk vandenyje, kurin įberta kiek borakso.

: Į pečiaus šveistalą įmaišyk šaukštuką aluno, jei nori, kad pečius būtų gražus ilgesniam laikui.

: Norint gėles (bukietus) ilgiaus užlaikyti, — įdėti į vandenį trupučiuoką salietros.

: Užlaikymui grindų klijonkių retkarčiais reikia ištepti vašku, sumaišytu su terpetinu.

Moterų Laikraščiai

— Parašė TAMSIOJI NAKTIS. —

BE mūsų „Tėvynės“ Priedo, turinčio Moterų skyrių, Amerikos lietuviai turi dar du moterų laikraščius, butent: „*MOTERŲ BALSA*“ ir „*MOTERŲ DIRVA*“. Pirmąjį leidžia Lietuvių Moterų Progresyvis Susivienijimas (jau išėjo 6 numeriai), redaguoja p. K. Petrikienė-Jankauskiutė, buvusi 126-tos S.L.A. kuopos narė ir, per kurį laiką, sekretorė. „Moterų Dirvą“ leidžia Amerikos Lietuvių Rymo-Katalikių Moterų Sąjunga (išėjo 3 numeriai), redaguoja U. T. Jokuškauskaitė.

Abu laikraščiai, kaip matome, yra leidžiamu sriovių dvasioje. Nebūtų pro šalį susipažinti su jų turiniu.

PASTARASIS „Moterų Balso“ numeris“ (turime po ranka N 2 (5)), mums rodos, yra toks, kad moterei, perskaičius jį, gali pasidaryti begalo „sunku ant širdies“ — visakas netikę, sunku, varginga, lyg ištikrųjų jau gyvenime nebūtų nieko, kuo žmogaus siela galėtų apsidžiaugti. Teisybė, dabar karė tuština pasaulį, — reikia taikos, ir tos taikos „Moterų Balsas“ reikalauja savo išangos straipsnyje. Straipsnyje „Šeimynos Kontroliavimas“ redaktorė sako, kad tarpe lietuvaičių moterų nesimato kovos „del panaikinimo įstatymo“, draudžiančio „aiškinti šeimynos kontroliavimo budus“ (tasai kontroliavimas — tai aiškinimas, koku būdu apsisaugoti nuo kudikių), „nors jos visokių šundaktarių baisiai yra išnaudojamos už mažiausius tos rūšies patarnavimus.“ Redaktorė sako, kad „laikas but pradėti ir mums kovą...“ Laikas, vadinasi, „stoti į atvirą kovą prieš tą įstatymą ir be kitų darbininkų reikalavimų turime reikalauti, kad valdžia

daugiau rupintųsi moterų-motinių padėjimu“.

Gana įdomus yra straipsnis (V. Kapsuko) apie Moterų Darbininkų Dieną, įsteigtą 1910 m. tarptautinėje moterų socialisčių konferencijoje Kopenhagoje ir įtaisyta (!) pirmu kartu (19 d. kovo, 1911 m.) Vokietijoje ir Austrijoje. Iš to straipsnio sužinome, kad Moterų Diena buvo įrengta: 1912 metuose Danijoje ir Šveicarijoje, 1913 m. — Amerikoje, Švedijoje ir Norvegijoje, 1914 m. — Rusijoje. Čia kalbama ir apie moterų-lietuvių bruzdėjimą toje linkmėje Lietuvoje, Peterburge ir Škotijoje.

Po to straipsnio randame Seno Vinco ir O. Šimoliuniutės eiles. Po jų — Žemaitės apysaka „*Klampynė*.“ Toliau eina straipsniai: O. Čepaičiutės — „Ką Moters Išmano apie Karę“ ir Onos Šeštokienės — „Pavydas, Išdidumas ir Neapykanta“. Toliau — „apžvalga“, nelabai pipiruoti „pipirai“, korespondencijos ir mažutis „Šeimyninkų Skyrius“.

Abelinas įspudis, kokį padarė „Moterų Balsas“ į mane — tai V. Kapsuko socialistiškoji dvasia. „M. Balsui“ geriau tikėtų būti L. S. Sąjungiečių (moterų) organu, o ne L. M. P. S-mo narių, nes jis perdėm yra socialistiškas turiniu ir dvasia.

o o o

ANTRAS — „Moterų Dirva“ — kitoki daro įspudį — čia ne tiek mokytojų tonas, ne tiek įsitikrinimo savo žodžiuose. Čia, taip sakant, bandymai eiti. Pakalbama apie „Vilką prie durų“, t. y. apie pabrangimą maisto; tame straipsnyje patariama moterims kova su trustais ne rezoliucijomis ar protestais, bet „boikotavimu“ pabrangusių dalykų; kitaip sakant, mažiau valgykime — ir bus geriau!...

Ir „Moterų Dirvoje” kalbama apie gimdymo kontroliavimą (straips. „Žmonių Kvailintojų Darbo Pragaištingumas”), tik iš kitos pusės. Pirmų pirmoje vietoje neiškęsta neparodžius partvyšų ilčių (mat, rašo „Darbiniuko” uolus bendradarbis ir didelis klerikalų partijos rėmėjas F. V.) kitai partijai... Pagal to straipsnio autorių, „lietuvių socializmo vadai... daugel ko negero ir pavojingo prirašė, priaugino ir išplatino. Šimtais šeimynų laimę suėdė, tukstančius ypatų vargais ir nelaimėmis apkrovė...” Straipsnyje išsibarama „kairėn ir dešinėn” ant socialistų, ant bedievių ir... net nepasakoma, koks tas da baisumas tasai „gimdymo kontroliavimas.” Matoma, straipsnio autoriui patiko proga „uždrožti” kitos partijos žmonėms; na, ir uždrožė; mums rodos, būtų buvusi geresnė nauda, jei straipsnyje būtų išdėstyta patysai to naujojo „gimdymo kontroliavimo” kampanijos pamatas ir išrodyta tokio kontroliavimo kenksmingumas. Kolioties-gi „ištvirkėliais”, „doriškais supuvėliais” ir t. p. kam-kam, bet moterų laikraščiui, rodos, nepritinka. Moteris, mūsų šeimynos širdis, moteris, kurioje norime matyti visą tai, kas yra švaru, skaisčiu, padoru, yra žeminama tokiais nešvarios kalbos straipsniais, kaip ir to pono F. V.

Randame eiles — tai Kovų Juzės Vėpėjėlės melofarsa „Iš Vargų į Laimę.” Eilės silpnos.

Gana švelnus yra du šmoteliai, tai Našlaitės „Motina” ir Fabijos „Naujoji Galdynė”. Ninos „Storžievis” silpnas bandymas.

Prie to viso yra vienas puslapėlis *Vaičių Skyriaus*, nota-bene labai biedinas; ir p. F. V. eilės „Gerasis Jonuks” — ir-gi netinka vaikų skyriui; tokios eilės iš pat mažens gadina vaikų skonį ir atgrasina juos nuo mokimos deklamuoti; tų-gi eilių netik nepadeklamuosi, bet jos sunkiai ir skaitomos dėl netikusio ritmo. Vaikams reikia lengvų eilių; reikia jie pratint prie mūsų taip vadinamųjų „klasikų,” o ne prie tokių „keverų,” kaip „Gerasis Jonuks”. Toliaus yra du puslapiu skyriaus „Su Šeimyninkėmis.”

Pagaliaus, yra C. Raštinės (L. R.-K. M. S.) apyskaita, iš kurios sužinome, kad Sąjunga turi 1.035 nares: apšvietos skyriuje — 467, pašalpos ir apšv. sk. — 561, trečiame skyriuje — 7. Laikraštis davė į pusmetį deficito \$46.30 (gauta \$302.65, išleista — \$348.95). Išde piningų yra: pašalpos skyriuje — \$348.97; atsargos fonde — \$201.98.

o o o

NEŽIURINT to, kad ir pas vienus ir pas kitus įžiūrėsi trukumus, — kurgi jų nėra! — vis-gi lietuvių visuomenė privalo pasidžiaugti turinti tiek ir taip rimtai vedamų moterų laikraščių. Iš laikraščių negalime tikėtis nieko kito, kaip tik labo, vienoje ar kitoje linkmėje.

Taigi ir mūsų Draugėms, dirbančioms prie „Moterų Balso” ir prie „Moterų Dirvos”, turiu palinkėti kuogražiausio pasisekimo. Gal šioje peržvalgoje išsprudo vienas-kitas aštrus žodis, — už tai nereiktų pykti: vieni kitus pabardami, patįs mokinamės ir tobulinamės.

Skanių Valgių Gaminimas

— Rašo ONA. —

SURIU kimštos bulvės. — Iškepk su lupynomis penkias ar šešias vidutiniško didžio bulves ir su aštriu peiliu perpjauk išilgai pusiau. Iš lukštų saugiai prašalink vidurį bulvių ir paskui tiek trink, kad neliktų jokių gabalėlių; įmaišyk puoduką tarkuoto surio ir pagal skonį pridėk druskos ir pipirų; plak su šakute iki mišinys pasidarys lengvas it smetona, sudėk atgal į lukštus, apibarstyk tarkuotu suriu, įdėk atgal į pečių ir kepk iki viršus gerai apkeps.

Bandukės iš Jautienos: Išvirk tris svarus jautienos, paskui sumalk smulkiai. Sriubą nuvirink, kad liktų apie pusė paitės (ketvirta dalis kvortos), pridėk kiek želiatinos ir trupučiuką šalavijos, druskos ir pipirų pagal skonį; sumaišyk mėsą su skystimu, supilk į formą ir padėk, kad atšaltų. Toki mėsa labai gaudi užkandžiams.

Omlėtas iš Vištos: Pašildyk puoduką sukapotos vištienos su puoduku pieno, įdėk šaukštą sviesto, biskį šalavijos ir druskos su pipirais pagal skonį ir sutirštėjimui įpilk šaukštą miltų. Prirengk omlėtą, kaip paprastai, ir pirma, negu jį apvers, įdėk viršminėtą mišinį.

Blyneliai iš obuolių: Paimk tris obuolius, nulupk ir išpjauk vidurius, paskui supjaustyk į ¼ dalį colio storio ritinėlius; apiberk cukrum ir palaistyk citrinos skystimu. Dabar paimk 1½ puoduko miltų, mažą šaukštelį kepinimui proškų, 1 šaukštuką cukraus ir žiupsniuką druskos. Išmaišyk ¾ dalis puoduko pieno su gerai išplaktu kiaušiniu ir sudėk viršuje minėtus daiktus, t. y. miltus ir tt.; gerai išplak ir įmaišyk šaukštą sutirpyto sviesto. Sudėk obuolių ritinėlius į tešlą ir su šaukštu dėk po vieną į verdančius skauradoje taukus ir kepk iki pageltonos. Išėmus, dėk ant sugeriamo popieriaus arba į sietą taukams nusisunkti ir apiberk cukrum. Norint, galima obuolius sukapoti ir su tešla sumaišyti.

Kasava (Tapioca) su Žemuogėmis: Į dubeltavą virinimui puodą įpilk pusę puoduko kasavos, vieną puoduką cukraus ir tris puodukus karšto vandens

ir virink per 15 minučių. Sutrink puskvortę žemuogių ir pridėk cukraus pagal skonį ir tegul pastovi nors per pusvalandį. Nuimk puodą su kasava nuo pečiaus ir įmaišyk uogas. Padėk, kad gerai atšaltų. Šis gardumynas yra puikios rausvos spalvos; sudėjus į bliudelius, duodant į stalą, uždėk išplaktos smetonos. Atsiradus avietėms, galima jas vartoti vietoje žemuogių.

o o o

IŠ MOTERŲ GYVENIMO

— Parašė A. A. —

° Anglijoje, parankumo delei, dauguma moterų, dirbančių įvairiose dirbtuvėse, nešioja kelines.

° Britanijos moters-konduktorės dirba tiek pat valandų, kaip ir vyrai.

° Maskvos apygardoje 49.8 nuoš. industrijinių darbininkų yra moters.

° Cleveland, Ohio, yra moteris, kuri mokytojauja mokykloje jau penkiasdešimt aštuntį metų.

° Rusijoje manoma rinkti moters už dirbtuvių peržiūrėtojas-inspektores.

° Stevens Point, Wis., yra gan didelė kliasa moterų, kurios mokinausi dailydstės.

° Dayton, Ohio, yra amunicijos dirbtuvė, kurioje dirba apie 4.000 moterų; jos gauna lygią su vyrais užmokestį ir tulos uždirba iki \$7 į dieną.

° Anglijos keliaujančių agentų moters dabar atlieka savo vyrų darbus.

— Parašė A. B. STRIMAITIS. —

TEKO man kartą tarnauti viešoj įstaigoj, kur buvo pusantro šimto darbininkų: keletas inžinierių, gydytojų, ligonių prižiūrėtojų, ukio darbininkų. Toje įstaigoje per ilgus metus buvo vienas vyriausias užvaizda, žmogus augštai visų godojamas. Nekartą teko iš jo girdėti:

— Daug geriau namuose turėti vagį, negu melagį. Nuo vagies daigtus galima po užraktu laikyti; jei jis užraktą norės atplėšti, tai vis kas nors iš namiškių gali išgirsti, greitai galima nuo plėšiko atsi-kratyti, o nuo melagiaus apsisaugoti nėra budo, nei užrakto.

Apkalbėjimas kitos ypotos neteisingai yra melu. Sunku būtų surasti šiandien žmogų, kurs nebutų apmeluojamas koku nors budu. Nuo žmonių liežuvio niekas nėra liuosas, nes nieko lengvesnio pasaulyje nėra, kaip paleisti paskalus. Bet nėra nieko sunkesnio, kaip sustabdyti prasi-
simanymus.

Žmogus, kurs per visą gyvenimą deda pastangas, kad išsisukti žmonių apšmaižų, apsigynimui nuo to neturi jokio ginklo. Lengva pasakyti, kad žmogus, gyvenęs pagal diduomenės nustatytą tvarką, prisilaikęs jos, neprivalo bijotis, kad kas jį apmeluotų. Kas panašiai argumentuoja, tiems galima šitai kokius faktus privesti. Pavyzdžiui paimkime kasdieninį mūsų gyvenimą; ar praslenka nors viena diena, kad kas nebutų apšmei-

žiamas? Ir tai ne vienas, ne du, bet šimtai, tukstančiai gauna plėgų kasdieną. Apšmaižos platinasi sparčiai įvairiais budais, o labiausiai prieš tuos, kuriems gamta

suteikė didesnius gabumus, prieš tuos, kuriems gyvenime geriaus sekasi. Šmeižėjai neklausia, koku budu šmeižiama ypata igijo apsišvietimą, gabumus, žmonių pasitikėjimą. Prakilnesni žmonės sutinka net tokių priešų, kurie niekuomet nėra savo akimis jų matę. Žmonės, kurie sutveria liaudžiai reikalingiausius daigtus savo smegenimis, įvairių įvairausie išradėjai, knygų rašytojai, paveikslų tepliotojai, inžinieriai, augščiausių bokštų statytojai, tiltų budavotojai, muzikos bei dailos auklėtojai ir visa eilė kitų talentuotų visuomenei butinai reikalingų ypatų, kurie nieko blogo (tik gerą) žmonijai nepadarė, ir tie gauna savo dailį apšmaižų. Melagis žiuri, kad tu dirbi savo grįčioje duris ir langus užsidarinėjęs, — jis, prisilenkęs prie lango, butinai nori persitikrinti, ką tu ten veiki, ir ten jis tave užpuls su nuodingu apšmaižos peiliu, kurį laiko paslėpęs, sužeis tavo sveiką kuną, tavo reputaciją taip, kad joks gydytojas tos žaizdos nepagydy-
dys, kol tu busi gyvas.

Šios šalies teismuose prisilaikoma to, kad žmogus tol yra teišus, kol jam kaltė neprirodyta. Teismus įsteigė ir įstatymus sutvėrė žmonės, vienok tie patys žmonės elgiasi kaip tik priešingai įstatymams. Didumos publikos opinijoje apšmeižtasis laikomas yra kaltu, pakol jis iš apkaltinimo pasiteisins. Ar teisingai ar neteisingai žmogus yra kaltinamas, —

publikai ne galvoj, tik šmeižtas nuo lupų ant lupų bėga žaibo greitumu. Taigi ištatai yra praktikuojami teismuose, bet ne publikoje. O ar daug atsiras teisėjų, kurie priešintųsi publikos opinijai?...

Labai retas atsitikimas, kad per teismą būtų žmogus pasmerktas suvis nekaltais, be tam tikrų prasikaltimo prirodymų, delto tankūs yra atsitikimai, kad žmonės buna pasmerktais tik per „svertus“ faktus.

„Nekrimsk česnako — tai neatsiduosį,” sako sena patarlė. O ar maža yra tokių žmonių, kurie nei nedasilytėjo blogo darbo, bet-gi yra kaltinami, apmeluojami ir jie nebando savęs prieš nieką teisinti, nes žino gana gerai, kad jiems padarytos skriaudos niekas atitaisyti negali. Kiti-gi kenčia melus, manydami, kad kada nors melagiai pataisys savo klaidas, atšauks prieš publiką ir tokiu budu pergyvena visą amžių su dēmėmis, nes palei-

stam melui rubežiaus nėra: jis eina per miškus ir kalnus, per juras, per geležines sienas, išsisklaido po visus kampus, kaip vėjo nešamas garsas. Melams niekuomet nestoka klausytojų. Gabiausias kalbėtojas, atsistojęs prieš publiką, lai pradeda kokias nors ypates girti už jų padarytus gerus darbus, — tuoj pamatysit, kaip publika ims nerimauti ir, pagaliaus, patį kalbėtoją šmeižti. Bet tegul paprasčiausia moteris, kuri yra pripratusi apkalbėti visus, kas tik jai ant minties užaina, lai tik ant valandėlės sustoja su kaimyne prie vartelių ir pradeda plakti liežuvį, — pamatysi, kaip greitai aplinkui atsiras klausytojų, ir išnešios šmeižtą po visą apielinkę!...

Ar ne laikas mums mesti blogą įprotį, prisilaikyti žmonių padirbto įstatymo, kurs yra praktikuojamas teismuose, laikyti žmogų nekaltu tol, kol jam kaltė nėra prirodyta?...

Moterų Klausimas Europoje

FRANCIJOS profesorius Žiroltas sako, kad, pasibaigus šiai karei, užeis „moterų gadyne“. Ačiu karei, visur vyrų skaičius sumažės, moterų bus visur daug daugiau, negu vyrų, — ta štai aplinkybė, sako ansai profesorius, prives prie revoliucijos lyčių santykiuose.

— Kiekviena kulka, užmušanti karėje jauną kareivį, — sako profesorius, — sumažina galimybę moterei ištekti.

Statistika parodo, kad laike karės gimimai žymiai sumažėjo. Kaikuriuose vietose sumažėjo iki pusei, vadinasi kur pirm karės gimdavo 100 kudikių, dabar gema tiktai 50. Gimimai dar labiau sumažės, jei karė tęsis ilgiau. Nebebus jau jokių šaltinių užpildyt, taip sakant, spragas vyrų eilėse; tuo tarpu moterų skai-

čius per ilgą laiką bus didesnis už vyrų.

Moters, kurios negalės sudaryti sau šeimyniško gyvenimo, turės veržties net prie tokių darbų, kokie ikišiol buvo prieinami tiktai vyrams. Su tuo, žinoma, įvyks žymios permainos ir moterų dvasioje: išsidirbs didesnis pasitikėjimas savo spēkoms, didesnis pajautimas neprigulmybės; moters taps daug rimtesnės, abelnai imant, mažiau beliks tarp jų svajonių, jų mintis kreipsis prie sunkesnių ir svarbesnių dalykų, negu ikišiol.

Po karės moters užims visokiariopas vietas ir įvairiose visuomenės tarnystėse. Jos, be abejonės, ineš naują, sveiką įtaką į visuomenės organizaciją, kurią jau sugadino vyrų šeimyninkavimas. Moters prisidės prie atnaujinimo visuomenės.

SAULES ŠEIMYNA

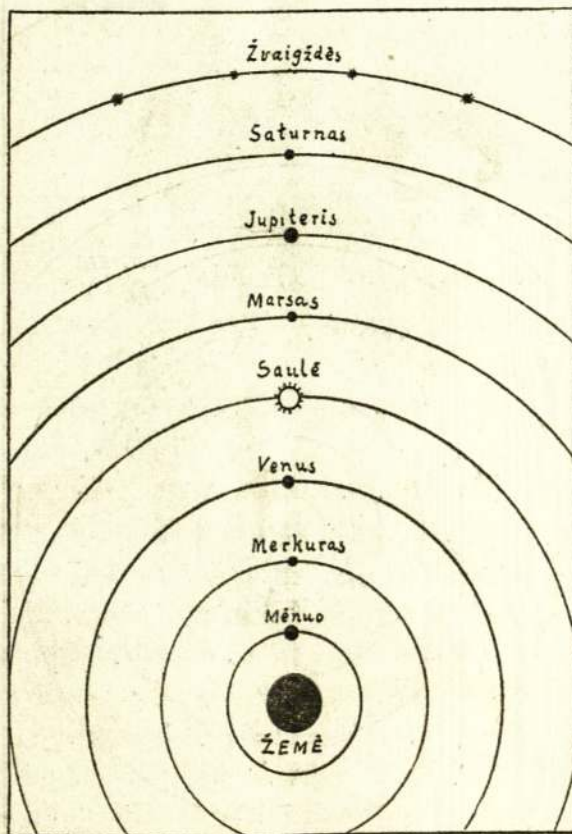
Daug per ilgus laikus buvo visokių

nuomonių apie pačią žemę, apie saulę, mėnulį ir žvaigždes. Senovėje astronomai bandė aiškinti pagal savo supratimą tokius didelius gamtos dalykus, bet to-

kie astronomai savo tyrinējumus darē ne kokiais nors mokslīškais tikslais, tik taip sau. Tokiais pradiniais astronomais buvo Eufrato (Mažojē Azijojē) paupiņ piemēns ir vyrai (tik tuomet piemēns buvo ne vaikai, bet barzduoti vyrai ir šeimynų tēvai), kurie, naktimis ganydami savo bandas, tyraime vakaro laike, augštieninki sugulē, dairydavosi po dangū. Neturējō jie jokiņ žiuronų, betgi ižiurējō grupes nesikenčiančiņ, arba *nustatytų*, žvaigždžiņ, ir jas matē naktis i nak-

tī sugrīžtančias viršum jū pievū-ganyk-
lu.

Dausa jiems buvo dideliu mēlynu dangčiu, kupola, išseginēta auksiniais žibančiais žiburēliais, — ir toji kupola sukosi apie žemę. Šiek tiek jie išskyrē žvaigždes (dabartines planetas) Merkura. Ve-

Pav. 5. Senoji planetų sistema.

nusą, Marsą, Jupiterį ir Saturną — šitos šviesukės jiems rodėsi vaikščiojančios neprisegtos prie to dangčio, nes jos greičiau keliavo už visas kitas, tolimas žvaigždes. Šalip to, jie matė dar palaidus-skraidančius meteorus ir kartais ilgauodegę kometą praeinant.

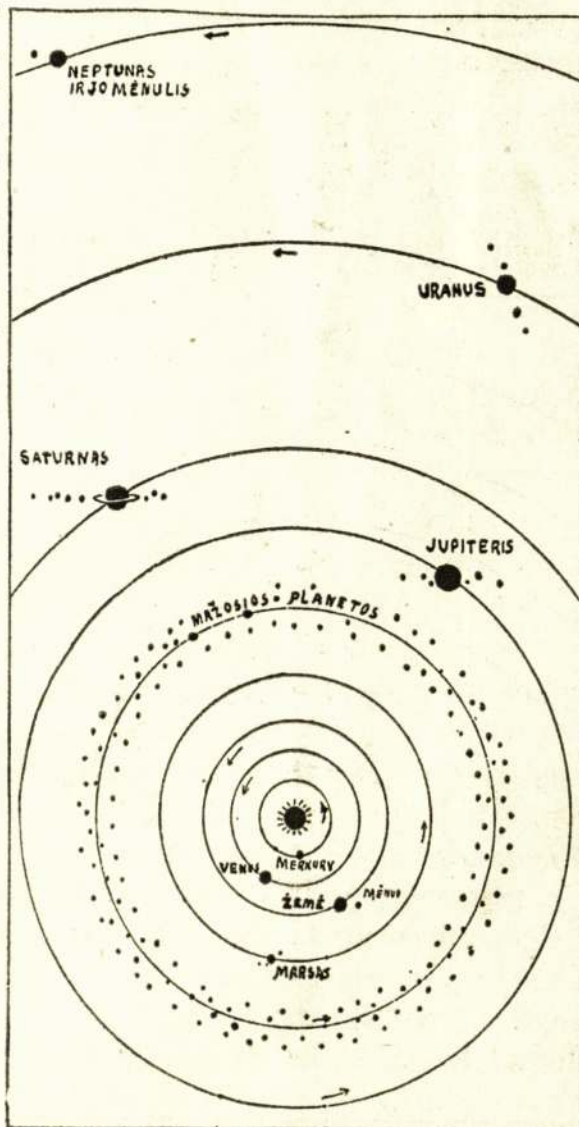
Saulę jie vadino Dienos Žvaigžde; ji, tekėdama ryte, apliejanti žemę didele šviesa ir keliaujanti per jos viršų į vakarus, tenai nupuolanti — ir taip diena numirdavusi: vėl nakties uždanga nusileidusi ant žemės, vėl toji mėlina kupola padengusi žemę. Pirmiaus tokie „astronomai“ visą tokį pasikartojimą nakties ir dienos, saulės ir žvaigždžių keitimąsi, laikė tik kaip ir visus atskirus žemės vaizdus; vėliau tas tapo sujungta su metų laikų keitimusi, o Saulę ir Mėnulį pavartojo mieravimui laiko.

Tokie tai, maždaug, buvo senovės žmonių manymai apie tolimus gamtos apsireiškimus. Tolyn, vystėsi ir dirbosi išvedžiojimai, tyrinėjimai ir imtasi platesnio apie tai aiškinimo. Naktinė kupola pakeista tapo plačia mėlne, pilna atskirų žvaigždžių, ir surasta tarp jų dideli skirtumai. Tolimosios žvaigždės pavadinta *nustatytomis*, o tokios „keliaujančios“ — *planetomis*.

SAULĖ YRA CENTRU.

ASTRONOMAI, kurie priėjo prie tokio supratimo apie augštąją gamtą, matydami, kad viskas tas apie žemę diena iš dienos ir naktis į naktį apkeliauja, nustatė žemę centru viso to matomo ir sukančiosi apie ją (*pav. 5*), gi pati žemė stovėjusi, anot jų, ant vietos.

Bet visą laiką taip nebuvo: saulė ir žvaigždės negalėjo keliauti apie žemę. Praėjus keletui šimtmečių, vėlesni astronomai patyrė, kad *saulė yra centru* ir kad žemė eina aplinkui saulę: nuo tada saulė sustojoėjusi, o žemė pasukta aplinkui šviesiosios saulės ir ji iki šiolei taip sukasi (*paveiksl. 6*), apeidama savo kelią apie saulę sykį į $365\frac{1}{4}$ dienas. Taipgi žemė sukasi dar ir apie savo „ašį“, ir taip apsisuka į 24 valandas su sekundomis, tokiu būdu padarydama dienas ir naktis. Kuomet dabar saulė yra vienoj žemės pusėj—tenai diena, o kitoj — naktis; tuo tarpu matosi žvai-

Pav. 6. Saulinė Systema.

gždės ir mėnulis ir tik per tai žinome apie juos.

Paveikslėlis 6 parodo, kad žemė saulinėje sistemoje turi trečią vietą, tai yra ji skaitosi trečia planeta nuo saulės, o arti žemės matosi mėnulis. Arčiausi prie saulės planeta yra Merkurus, paskui —

Venus; už žemės kelio — guli Marsas, toliaus Marso — Jupiteris. Tarpe šių dviejų planetų yra daugybė visai mažų planetų, *asteroidų* arba *planetoidų*, iš viso ikišiolei surastų apie 600. Šios mažytės planetos ir vadinama mažųjų vardu: *planetoidai* arba *asteroidai*; jų didžiausi turi vos 500 mylių diametrą. Apie šimtas metų atgal surasta pirma tokių planetoidų ir pavadinta *Ceres*; paskui surasta *Pallas*, *Juno* ir *Vesta*; vėliau pasirodė, kad jų yra labai daug, taigi toliaus jų nei nevardyta, bet tiesiog žymėta numeriais arba raidėmis nuo A iki Z,

paskui AB ir tt. (Su laiku paminėsiu apie tai, kaip jos atsirado.)

Už Jupiterio randasi *Saturnas*, paskui — *Uranas*, o ant galo, ir tai paskutinė sulig šių dienų patyrimo, planeta *Neptunas*. Šalimais pažymėtų planetų prie nekurių jų matoma ir mėnuliai; keturios planetos turi daugiau negu po vieną mėnulį, o Neptunas ir žemė — tik po vieną.

Planetų tolimas skaitoma nuo centro saulės; žemė yra 92.000.000 mylių nuo saulės, o paskutinioji — Neptunas — už 2.791.600.000 mylių.

(*Sekančiame num. bus apie mėnulį bei jo paveikslai*).

M U S Ė S P A S A K A

Aš esu paprastoji namų muselė. Išrodau nei kas nei ko, bet arčiau prisiziūrėjus, manim galima nemažiau stebėtis kaip ir drambliu ir liutu.

Tiesa, aš esu menka ir mažutė, bet kas žino mano kuno stebuklus, kas gali papasakoti apie mano sparnus, kojas ir akis?

Mano abu sparnu yra šviesiu ir lengvu, bet stipriu. Aš galiu ištiesti juodu ir skristi, kaip paukštis. Pasakykite — ar tai nepuiku? kiek tai jūs duotumėt, kad turėtumėt tokius sparnus?

Jūs, žmonės, turite liežuvį, kalbate su juo ir jūsų balsas eina iš burnos. Ne taip yra su mumis — musėmis, mes giedame ir kalbamės su savo sparnais.

Imkime vėl mano kojas. Jūs galite gerai bėginėti ir lakstyti po grindis ir po žemę, o mes galime bėginėti po lubas augštin kojomis ir po lygias sienas. Ar jūs žinote kodėl?

Mūsų šešios kojos yra labai nepaprastos. Ant kiekvienos kojos mes turime po du ilgą nagą. Tarp tų nagų yra po dvi

minkšti paduškaiti, kuriedvi išleidžia tokio limpančio skystimo.

Tuodu nagu pagelbsti man įsitverti nutupus už mažiausio nelygumėlio, o tiedvi paduškaiti su savo skystimu prilipdo mane prie daigtų paviršiaus — todėl aš ir galiu vaikštinėti augštin kojom.

Kartais jūs užsimanote pagauti mus. Jūs pamažu pakeliate savo ranką mums iš užpakalio ir taisotės mus sučiupti, bet kaip tik jūsų ranka prisiartina prie mūsų, tai mes pašokame ir nuskrendame sau sveikos, kvatodamos iš jūsų neišmanymo.

Ir žinote, kodėl taip atsitinka? Jūs manote, kad mes turime tik dvi aki, kaip ir jūs? Ne, mes turime daug-daug akių, tik jos negali vartyties, kaip jūsų.

Kiekviena mūsų akių, kuriedvi jus matote iš pryšakio mano galvos, susideda iš daugelio mažų akaičių — po kelis šimtus kiekvienoje akyje! Tos mažutės akaitės taip stovi, kad mes galime matyti ir iš pryšakio ir iš užpakalio ir iš visų pusių, — todėl jūs negalite pagauti mūsų.

PIRMUTINĖS ŽINIOS APIE LIETUVIUS

— IŠ SIMANO DAUKANTO —

HERODOTO PASAKOJIMAI APIE DIDVYRIUS GYVELEIDĮ, ŽEMELUKĄ IR ANAKARSI.

SKYTŲ giminėje, vadinamoje Gėtais, buvęs pagirtas vyras, vardu *Gyveleidis*. Visi žmonės garbino jį, kaip dievaitį. Jisai, sakoma, matydamas, kad jo žmonės vargiai teišsimaitiną uogomis, gilėmis ir vaisiais, pasigailėjęs jų ir išmokinęs, kaip reikia javai sėti ir auginti.

Antras didelės garbės vyras buvęs tai vyras vardu *Žemelukas* (arba *Zomolk-sis*), gyvenęs, kaip sako padavimas, apie 700 metų prieš Kristaus užgimimą. Tai buvęs didelės išminties vyras. Jis pirmutinis pradėjęs skelbti savo viengeničiams, kad žmogaus gyvenimas nepasibaigias šiame pasaulyje; žmogaus dvasia, kunui pasimirus, einanti į kitą, laimingesnį gyvenimą, kur visi gauną nuo Dievo amžiną linksmybę ir saldų atilsį augštybėse; ypatingai didelės laimės pasiekią tie žmonės, kurie paguldę savo galvas, gindami savo tėvynę nuo priešų.

Didis savo žmonių geradarys buvęs dar vienas Skytas, vardu *Anakarsis*, kurį Graikai, už jo išmintį, priskaitė prie Septynių Pasaulio Mintytojų. Jis, norėdamas pažinti pasaulio išmintį, kad patarnavus savo žmonėms, nukeliavęs į Graikiją. Jisai, sakoma, parašęs ir kningas, bet jos žuvusios.

Kartą Graikai paklausė Anakarsio, ko ki valdžia žmonėms esanti geriausi. Jis atsakęs:

— Ta, kurioje nedorybė yra draudžiama, o dorybė gerbiama.

Kitą kartą koks tai graikas norėjęs pasityčioti iš ateivio ir subarė savo draugą, kurs ko tai klausinėjo Anakarsio:

— Ko tu, — sako, — nori gero sužinoti nuo žmogaus iš nemokytos šalies?

Anakarsis, užgirdęs tai, šitaip atkirtęs:

— Tiesa, aš esu iš nemokytos šalies, delto-gi atėjau mokintis į šį krata, kad, sugrįžęs namo, galėčiau buti doru vyru ir mokinti savo viengeničius įvairių gudrybių. Rodos, man už tai turėtų buti garbė ir pagodonė. Bet kokia yra šiandien tau gėda, kad, gyvendamas išmintingoje šalyje, esi nedoras!

Graikas, išgirdęs tokį atsaką, nuleido akis ir pasitraukė į šalį, sugėdintas.

ŠIS-TAS APIE GINTARĄ.

LIETUVĄ senovėje geriausiai išgarsino gintaras. Jisai yra vien Lietuvoje (Žemaitijoje) randamas pajuryje. Jau tolimoje senovėje jis buvo labai branginamas, — jį su pačiu žemčiugu lygino ir už auksą brangesniu laikė. Apie gintarą kalbama šventraštyje ir net senovės Graikų poetas Homeras užsimena apie jį.

Historikas Herodotus, gyvenęs apie 400 metų pirm Kristaus užgimimo (t. y. apie 2300 metų tam atgal) sako girdėjęs nuo Skytų, kad gintaras tuokart buvo randamas Eridano upės įtakoj, pajuryje.

Iš Lietuvos gintarą išnešiojo po pasaulį senovės žmonės Foinikai (Phoinikai), pagarsėję kaipo pirkliai ir keliauninkai. Jie jau žiloje senovėje laivais nusiirdavo į Angliją cinos gautų; į Lietuvą gi atsi-bastydavo gintarų pirkty. Čia jų prisi-pirkę, gabenosi į kitas šalis ir kitiems žmonėms pardavinėjo.

Kaikurie senovės laikų tyrinėtojai pasakoja, buk tie Foinikai labai gerai pažinę Lietuvą. Jie, pagal tos gadynės

žmonių papratimą, įkurę kur-nors savo pilį (miestą), paskirdavo kurį-nors savo dievaitį tos pilies globėju. Sakoma, bukie tokią pilį buvę įrengę ir Lietuvoje ir jai buvo palikę ir savo dievaičius, — tai buvusi *Rusnės* pilis.

KĄ RAŠO APIE LIETUVĄ PYTEAS.

MASILIJOS gyventojas, išmintingas vyras Pyteas, žinovas žvaigždžių, jurų ir įvairių šalių, apie 300 m. prieš Kristaus užgimimą iškeliauvo į vakarų juras. Jis apsilankė Kantiume, Anglijoje; buvo Norvegijoje ir, pagaliaus, at-

vyko į Lietuvą. Lietuvą jis šitaip aprašo:

Tame šaltame krašte žmonės dar nepažįsta gardžių ir lepnių vaisių ir nedaug teturi prijaukintų gyvulių; minta vaisiais, šaknelėmis ir žolėmis. Turtingesnieji-gi daro sau gėralus iš javų ir iš medaus (tai — alus ir midus). Javus kula rejose... Toje šalyje gyvenantie žmonės vadinasi Aestai ir Guttonai, ir tas kraštas vadinasi Mentonomon... Gintarų yra toki daugybė, kad žmonės kurina juos it medžius, arba pardavinėja juos Teutonams.

Tėvas, Sunus ir Asilas

KARTĄ tėvas ir sunus ėjo į mugę ir vedėsi asilą paskui.

— Tai neišmanėliai! — Tarė vienas žmogus, susitikęs juodu: — Na, kam ju-

katras sėstis raitas?

— Ištikro, — tarė tėvas: — aš nei nepagalvojau apie tai, — sėsk, vaike, ant asilo. — Užsodino sunų ir vedasi toliau. Susitinka juodu vėl žmogų.

— Tai begėdis tas vaikas, — tarė jis: — ar tai gražu, kad jis toks jaunas joja, o senas tėvutis pėsčias eina? Lipk žemėn ir leisk tėvutį raitą!

Užsėdo tėvas ir joja toliau. Susitinka dvi moteri.

— Tai senas kerplėša! Jis pats sėdi, o vaikas vargina savo jaunas kojas; kad turėtum bent kiek širdies, tai priimtum ir vaiką sėstis! — Pasisodino tėvas sunų ir abudu joja. Susitinka senį.

— O, judu beširdžiu! Kaip judu galita varginti tą vargšą gyvulėlį — juk jis ir taip ką pavelka kojas. Gerovė, tai judu turėtuta nuvežti jį į mugę!

— Palauk! — tarė tėvas sunui: — mudu ir šiaip darėva ir taip darėva, vis negalėjova kitų pakakinti, — ką dabar turiva daryti, kad ištikro visus patenkinus?

Ilgai juodu mąstė, pagalios juodviem

du vedatos dyką šį asilą — ar negalita

puolė į galvą laiminga mintis. Juodu rado ilgą kartį, parsivertė asilą, surišo jo kojas į kruvą, pasimovė ant karties, užsidėjo ant pečių ir eina.

— Dabar tai turiva visus patenkinti!
— tarė tėvas.

Ir tiesa, visi žmonės nieko nesakė, tik juokėsi, matydami tokį nepaprastą reginį, bet pats asilas šitokiu nepatogiu padėjimu buvo nepatenkintas ir pradėjo spardyti. Kuomet juodu buvo užėjusiu ant liepto, asilui besispardant, viena jo koja išsiliuosavo ir išpyrė sunui. Sunus ne-

išturėjo — paleido savo galą, — asilas igarmėjo į upę ir nuskendo.

— Ką dabar? — užklausė sunus tėvo.

— Dabar mudu turiva gerą pamoką! — atsakė tėvas.

— Kokią pamoką?

— Gi tokią, kad jei visų klausysi ir visus norėsi patenkinti, tai nieko nepatenkinsi, tik pats sau blogą padarysi!

Šita pasaka apie tėvą, sunų ir asilą vadinasi sakmė. Kiekviena sakmė ko nors pamoko. Sakmių yra labai daug. Du tukstančių metų atgal žmonės pasakojosi vienas antram sakmes ir nežinojo, kas pirmas jas pramanė. Jos kartais yra vadinamos Aisopo sakmėmis, delto, kad pirmas jas surašė graikas vardu Aisopas. Sakmė apie „Pelę ir liutą“ irgi yra Aisopo sakmė. Yra jų ir daugiau. Visos jos pasakoja apie gyvulius, bet po tais gyvuliais supranta žmogų.

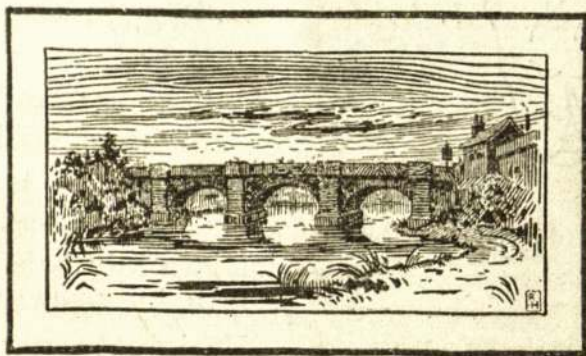
(Pasiskaityk „Aisopo Pasakos“, New York, 1915 m. Kaina \$1.25.)

Per tvorą į sodną mūsų pono žiurėjo
Vaikiukas išblyškęs, apdriskęs visai,
Ir matė, kaip ponvaikiai puikiai žerėjo,
Kaip žaidė, kaip juokės visi jie linksmi.
Kaip jie jie laimingai po sodną bėgioja,
Kiek turi žaidimų gražių, įvairių:
Viens kriausė, kits arkli su savim
nešiojas —

Ten kruvos vežimų, lipdytų žmonių.
Ten guli birbynės ir underės pintos
Ir gardūs idėti į jas obuoliai.
Ir mąsto vaikelis vargų nukankintas:
„O, Dieve! nors sykį kad šitaip smagiai
Galėčiau po sodną bėgioti, vartytis,
Ir skindamas vaisių, ragauti skaniai.“

—P. Vaičaitis.

Pelė ir Liutas

LIUTAS gulėjo tarp uolų ir snaudė. Aplink jį žaidė pelių burelis. Viena peliukė, belaipiodama po uolas, nejučiomis paslydo ir nukrito nuo uolos stačiai liutui ant nosies. Liutas pašoko iš miego ir prispaudė peliukę po savo milžiniška letena.

— Mielaširdingasai karaliau! dovanok man gyvybę! — ėmė maldauti peliukė: — aš tau juk nieko pikta negeidžiau padaryti, aš tik laipiojau po uolas, netyčiomis pasprudau ir prižadinau tavę. Atleisk man mano kaltybę ir nežudyk manęs! Iš mano mirties tu nieko nepelnysi, o jei mane gyvą paliksi, tai aš tau galiu dar kuo-nors kuo atsimokėti!

Mielaširdingas žvėrių karalius išklausė maldavimą ir paleido peliukę, bet pats nusišypsojęs pagalvojo sau:

— Na, matysiu, kuo gali atsimokėti pelė liutui.

Po kiek laiko peliukė bėgo per mišką ir staiga išgirdo baisų liuto narvojimą.

— Jam, turbūt, kokis pavojus grėšia! — pagalvojo peliukė ir puolė į balso pusę. Atbėgusi, pamatė liutą, įkliuvusį į kilpas. Jis draskė su kojomis, kramtė su dantimis, raitėsi į visas puses, bet nieko negalėjo padaryti, tik dar labiau painiojosi į kilpas.

— Palauki, karaliau! — tarė peliukė: aš tau nujau galiu atsimokėti už tavo geradarybę! — ir, prišokusi, ėmė vikriai krimsti su savo aštriais dantukais raikštes. Raikštės greitai laiku buvo perkrimstos ir liutas paleistas.

o o o

Giria

Štai, žiurėk, augštai padangėms
Plaukia debesiai palši,
Plaukia vienas paskui kitą —
Plaukia dideli, maži.
O ant žemės štai svyruoja
Medžiai oro gražume,
Dainą amžiną dainuoja
Vis žaliuojanti giria.
Ąžuolas štai kelia galvą,
Nesibijo vėtrų jis,
Jovaras tiesus, kaip lendrė,
Tik aplinkui dairos vis.
O tenai, žiurėk, pušynai
Maudos saulės spinduliuos,
Reiškia amžiną jaunystę,
Nes per amžius jie žaliuos.

.....
Vėtra. Debesis jau drumsčia,
Vėsula pradėjo kaupti,
Ten toli girdėt jau griauja,
Jau lytus pradėjo plaut.
Nors ir vėsula pašėlus
Nori viską apgalėt,
Bet-gi miško neįveikia:
Girioj vėtros negirdėt.

—P. Vaičaitis.

P. Babickas

MALUNINKAS IR KARALIUS

KADAISIA Anglijoje gyveno vienas maluninkas. Jis buvo laikomas laimingiausiu žmogumi visoje šalyje. Nuo anksti ryto ligi vėlai vakaro jis trusė savo malune ir pilna burna dainavo. Jis buvo tokis linksmas ir gyvas, kad ir kitiems, jį pamačius, pasidarydavo linksmas. Visa šalis kalbėjo apie jo linksmą būdą; išgirdo, pagalias, apie jį ir karalius.

— Aš turiu pasimatyti su tuo įstabiu žmogumi, — tarė vieną kartą karalius: bene pamokys jis ir mane būti linksmu!

Tik įžengė karalius į maluną, išgirdo linksmą dainušką:

*Niekam nieko nepavydžiu,
Nei garbės nei turtų didžiu!*

— Klysti, mielasai! — sušuko jam karalius: — sakai tau niekas nepavydi. Aš tau pavydžiu — jei galėčiau būti taip linksmas, kaip tu, tai mainyčiau su tavim vietomis.

Maluninkas nusijuokė ir tarė karaliui:

— Aš manau, kad jūs norėtumėte apsimainyti su manim vietomis, bet aš nenorėčiau!

— Dabar pasakyk, — tarė karalius, — kodel tu esi kasdien tokis linksmas šiame

savo dulkiname malune, o aš savo dvazgančiame rume kasdien susirupinęs ir susiraukęs?

Maluninkas šypsodamos atsakė: Aš nežinau, kodel jums nelinksma, bet aš lengvai galiu pasakyti delko man linksmas: aš pats užsidirbu savo pragyvenimui, aš myliu savo žmonelę ir vaikučius, aš sutariu su savo draugais ir jie sutaria su manim, aš neturiu skolų ir kitokių vargų, — tai kodel aš nebusiu linksmas. Upelis, štai, kasdien uoliai suka girnas ir pramala žmonelėms duonos, o mane išmaitina su šeimyna — ko man daugiau reikia.

— Dabar žinau, — tarė karalius, — kodel tau taip linksmas tavo dulkiname malune ir nenorėtumei mainyti su manim vietomis. Tu ir pasilik savo vietoje, bet aš tau pavydžiu. Tavo miltuota kepurė vertesnė už mano auksinį-karališką vainiką! Tavo malunas tau daugiau duoda, kaip mano karalystė. Kad visi tokie žmonės būtų, tai bepigu būtų gyventi pasaulyje! Lik sveikas!

Ir karalius išėjo, o maluninkas nubėgo prie savo darbo, garsiai dainuodamas:

*Tai man linksmas, tai man gera!
Kad man viskas gerai dera!*

LAPE IR VYNUOGES

Ištroškusi Lapė valkiojosi apie sodną ir, priėjusi prie vynuogių medžio, pamatė kabančias augštai ant šakų išsirpusias uogų kekes.

— Tos uogos gali užgesinti mano troškulį, — pamastė Lapė.

Pasitraukusi kelis žingsnius atgal, ji išsibėgėjo ir šoko augštin, bet nepagavo nei vienos kekės. Pasitraukusi vėl atgal ir tarusi: viens, du, tris! ji ir vėl šoko,

ir vėl be pageidaujamų pasekmių. Jinai dar ir dar bandė pagauti nuo šakos gundinusį ją vaisių, bet, pagalias, paėjo šalin ir, susiraukusi, sumurmėjo su didele panieka:

— Aš maniau, kad tos vynuogės nunkusios, o čia pasirodo, kad jų visiškai nebėsa dar žalių ir rugščių!...

Lengva yra nupeikti ką nors, ko nepasieki.

MOTERS, ŠVIESKITĖS!

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Kningyne

GAUNAMOS KNINGOS — SKAITYKITE JAS

AMERIKA, 288 pusl.,	75c.
AUDRA RUSIJOJE, 56 pusl.,	20c.
ANDERSONO PASAKOS, 82 pusl.,	20c.
DAKTARAS IŠ PRIEVARTOS (Komedija)	20c.
KAIP GYVANA: Latviai, Suomia, Anglai,	20c.
KAIP BULGARAI INGIJO LAISVĖ (I),	20c.
KAIP BULGARAI INGIJO LAISVĖ (II)	20c.
KAS IŠ KUR PAREINA, 64 pusl.,	20c.
KELIONĖ Į ŠIDLAVĄ, 48 pusl.,	15c.
KONRADAS VALENRODAS (Poema), 24 p.	15c.
KRAŽIŲ SKERDYNĖ, 77 pusl.	15c.
KUN. A. BURBA, 29 pusl.	20c.
LIETUVIŠKA CHRESTOMATIJA, 180 psl.	40c.
LIETUVIŲ TAUTOS KLAUSIMAS	
EUROPINĖS KARĖS METU, 102 pusl.	35c.
NAUJAS BUDAS Išmokti Rašyti, 24 pusl. ..	10c.
NUO DEGTINĖS (Komedija), 19 pusl.	10c.
PADĖJIMAS LIETUVIŲ TAUTOS RUSŲ	
VIEŠPATIJOJE (Rusų kalba), 128 pusl.	1.00
PASNINKAI LIETUVOJE, 16 pusl.,	5c.
PERSPĖJIMAS Apie Šventą Tikėjimą, 63 p.	10c.
PRAŽUVO (Vaizdelis iš gyvenimo), 16 pusl.	10c.
ŠVINTANT (Apysaka iš Bulgarų atgijimo),	25c.
TRACHOMA, Prie Šviesos, 100 pusl.	20c.
"TĖVYNĖS" Kompletai 1909-1910-1911. po	1.00

AISOPO PASAKOS

AISOPO PASAKOS — tai vienintelis tos rūšies veikalas lietuvių kalboje ir naudinga kiekvienam turėti. Kninga 360 puslapių, su 110 gražių paveikslų, 301 pasakų ir paaiškinimų. Tinkanti pamokiniams seniems, jauniems, o ypatingai mažiems.

Motinos, nupirkdamos šią kningą savo vaikeliams, niekad nesigailės, nes vaikai mėgsta tokius skaitymus, ypač kad kiekvienai pasakai yra pritaikintas ir paveikslėlis.

AISOPO PASAKOS yra svarbios ne tik savo gražumu, bet ir labai rimta prasme: kiekviename atsitikime, kiekvienam žmogui, kiekvienai ydai rasi prilyginimus ir galiaus pamokinius. Tai neišseimiamas šaltinis; iš jų galima panaudoti sakinius viešuose susirinkimuose ir draugiškuose pasikalbėjimuose.

KAINA SU PRISIUNTIMU Į NAMUS — \$1.25

IŠSKYRUS

AISOPO PASAKAS ir 'APŠVIETĄ' VISAS KITAS KNINGAS SLA. NARIAI GAUNA UŽ PUSĘ PAŽYMĖTOS KAINOS

Raikalaudami kningų, parašykite aiškiai kningos vardą.
Peningus geriausiai siųsti per pašto Money
Orderį, paprastame laiške, užadresuojant:

A. B. STRIMAITIS

307 WEST 30th STREET
NEW YORK CITY

ŠOKIŲ MOKYKLA

Jau 36 metai kaip gyvuoja.

STERN'S ŠOKIŲ MOKYKLA, 952 Broadway, Brooklyn, N. Y. Kampas Myrtle Avenue. Merginos ir Vyrai! Mes mokiname Waltz, Foxtrot, Two Step, One Step ir visus naujos mados šokius privačiai ir klasoje.

Atdaro nuo 9 ryto iki 11 vakare, taipgi Nedėldieniais per Vasarą. Mokestis nuo \$5.00 iki \$10.00.

THE STERN SCHOOL OF DANCING
950, Broadway, Brooklyn, N. Y.

LIETUVOJE EUROPOS KARES METU

Kninga nušviečia tikrą karės padėjimą, kaip lietuviai pabėgo į plačią Rusiją, palikdami savo ukus, kuomet vokiečiai užėjo. Kninga 92 puslapių, su 12 didelių puikių paveikslų, paimtų iš pačių atsitikimų su pabėgėliais. Kainuoja tiktai 50c. su prisiuntimu.

A. B. STRIMAITIS
307 W. 30th Street, New York City

LIGONIO ŠEIMYNOS PADĖJIMAS, JEI JISAI NEPRIGULI PRIE SUSIVIENIJIMO L. A.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

ISTEIGTAS

1886 METAIS

Kapitalas 1 Sausio, 1917, \$145.000
Pomirtinių išmokėjo \$92.715
Ligoje pašalpų \$52.813

Moka pomirtinių \$150, \$300, \$600
ir \$1.000. Moka ligoje pašalpos—
\$6.00 \$9.00 ir \$12.00 į savaitę.

ŠELPIA Našles, Našlaičius, Moksleivius, Politiškus Kankinius, Imigrantus ir remia visus prakilnius lietuvių tautiškų ir kulturiškų reikalus.

ŽMONIŲ apšvietai leidžia savaitraštį „TĖVYNĖ“ su iliustruotu mėnesiniu priedu Moterims ir Vaikams, ir nariai tą gauna dovanai. Leidžia kningas, kurias nariams duodama už pusę kainos.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE yra seniausia, didžiausi ir tvirčiausia apdraudos, pašalpos ir kultūros organizacija. Kuopos yra visuose miestuose. Norėdamas prisirašyti, kreipkis prie vietinės kuopos, arba norėdamas platesnių informacijų, rašyk pas Centro Sekretorių, šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS

307 WEST 30TH STREET, NEW YORK CITY